

Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΛΥΠΗ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ ΛΥΠΗ

(Η Θεολογική εμπειρία στην παράδοση της Εκκλησίας, από τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά μέχρι τον Άγιο Παΐσιο τον Αγιορείτη)

Στη ζωή μας πολλές φορές αισθανόμαστε λύπη η οποία μπορεί να μας φέρει απογοήτευση, ενώ μας απομακρύνει από την χάρη του Θεού. Η αιτία μπορεί να είναι τα διάφορα γεγονότα ή η εσωτερική μας ακαθόριστη λύπη που συνοδεύεται από άγχος, αμφιβολία και φόβο. Στην πνευματική εμπειρία των πατέρων της εκκλησίας ερμηνεύεται ένα άλλο είδος λύπης για την αμαρτωλή μας κατάσταση, η οποία είναι σωτήρια και μας προετοιμάζει να μπούμε στο άλλο στάδιο που είναι η ειλικρινής μετάνοια. Ο Απόστολος Παύλος στη πρώτη προς Θεσσαλονικείς επιστολή μιλώντας για την λύπη που προκαλείται στον άνθρωπο εξαιτίας του θανάτου ενός συγγενικού ή φιλικού μας προσώπου, κάνει καθαρά τη διάκριση της μιας λύπης από την άλλη: «Δεν θέλω αδελφοί να αγνοείτε αυτό που συμβαίνει με τους κοιμηθέντες αδελφούς μας, τους οποίους ο Ιησούς, που πέθανε και αναστήθηκε, θα πάρει μαζί Του. Και αυτό σας το λέω για να μην στεναχωρείστε ή λυπάστε όπως οι άλλοι άνθρωπο που δεν έχουν ελπίδα στο Θεό».	Мы часто в жизни испытываем печаль. И она, отдаляя нас от Бога, может привести к отчаянию. Причин, приводящих к печали много. Это и различные обстоятельства нашей жизни, и наша внутренняя неопределенная печаль. Однако Святые Отцы и Учителя Церкви говорят нам о совершенно другом виде печали – печали о грехе. Эта печаль для нас спасительна и приуготовляет нас к следующей стадии – искреннего раскаяния. В первом послании к Фессалоникийцам апостол Павел, говоря о печали, которая возникает в результате утраты родственника или дорогого человека, четко различает одну печаль от другой: <i>«Не хочу же оставить вас, братия, в неведении об умерших [братиях наших, которых умерший и воскресший Иисус приведет с Собой], дабы вы не скорбели, как прочие, не имеющие надежды» (1 Фесс. 4:13).</i>
Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς με την θεολογική του εμπειρία μας αναπτύσσει την αναγκαιότητα της πνευματικής λύπης που μας οδηγεί στο Χριστό: «Όσοι αμαρτήσαμε χρειαζόμαστε αυτή τη λύπη και τη	Святой Григорий Палама, исходя из своего духовного опыта, говорит нам о важности духовной печали, приводящей нас к Богу. «Каждому из нас, кто согрешил нужна эта печаль и скорбь о содеянных наших грехах и

στεναχώρια για τα προηγούμενα αμαρτήματα μας και τις γονυκλισίες με μετάνοια, για να ακούσουμε ο καθένας μας μυστικά όπως ο παράλυτος: «Έχε θάρρος παιδί μου», και αφού πάρουμε τη συγχώρεση να μεταστρέψουμε τη λύπη μας σε χαρά. Αυτή η λύπη είναι το πνευματικό μέλι που το θηλάζουμε από πέτρα στερεά όπως αναφέρεται προφητικά στην Παλαιά Διαθήκη: «« Θήλασαν μέλι από πέτρα»» (Δευτ. 32, 13), ενώ ο Απόστολος Παύλος λέει: «« Η πέτρα αυτή είναι ο Χριστός»» (Β' Κορ. 7, 10). Μη θαυμάζετε επειδή αποκάλεσα αυτή τη λύπη μέλι, γιατί αυτή είναι που προκαλεί τη σταθερή μετάνοια για τη σωτηρία, σύμφωνα με τον Απόστολο Παύλο. Σε αυτόν που έχει τραυματισμένη τη γλώσσα του το μέλι που θα του δώσουμε θα του φανεί πικρό, ενώ όταν θεραπευτεί το τραύμα του θα αισθανθεί τη γλύκα του μελιού. Κατά τον ίδιο τρόπο και ο φόβος του Θεού που εμφανίζεται στις ευσεβείς ψυχές από το Ευαγγελικό κήρυγμα τους προκαλεί λύπη, όταν ακόμα έχουν τα τραύματα της αμαρτίας. Όταν, όμως, θεραπευτούν με τη μετάνοια τότε αντιλαμβάνονται την Ευαγγελική χαρά σύμφωνα με το λόγο του Κυρίου μας: «Η λύπη σας θα μεταβληθεί σε χαρά».	<i>коленнопреклонные молитвы с покаянием, чтобы каждый из нас тайно смог услышать слова Господа, обращенные некогда к расслабленному: «Дерзай, чадо моё» (Мф. 9:2). И чтобы получив прощение, печаль наша превратилась в радость. Печаль эта как духовный мёд, которым мы питаемся от твердого камня, об этом пророчески говорится в Ветхом Завете: «И питал медом из камня» (Втор. 32:13), а «камень же был Христос» по словам апостола Павла (1 Кор. 10:4). И не дивитесь тому, что я назвал эту печаль медом, потому что именно она «производит постоянное покаяние ко спасению» по словам апостола Павла (2 Кор. 7:10). Если дать мед человеку, у которого повреждён язык, то он ему покажется горьким. Когда же рана исцелится, тогда он начинает чувствовать сладость мёда. Таким же образом и страх Божий, возбуждаемый в благочестивых душах людей Евангельской проповедью, производит в них печаль, если они повреждены грехом. Когда же человек исцеляется покаянием, тогда он ощущает Евангельскую радость по слову Господа нашего: «Печаль ваша в радость превратится» (Ин. 16:20)».</i>
Όλοι μας κατηγορούμε τους εαυτούς μας όταν αμαρτάνουμε και κανέναν άλλο. Ο Άδαμ όταν παράκουσε στην εντολή του Θεού δεν ωφελήθηκε με τη μετάθεση της αιτίας της παρακοής του στην Εύα, ούτε και η Εύα με τη μετάθεση στο πονηρό πνεύμα. Γιατί	Каждый должен винить только самого себя за свой грех, и никого другого. Адаму не было пользы в том, что он переложил вину непослушания на Еву. Также и Еве, переложившей свою вину на лукавого духа. Поскольку мы созданы

εμείς αφού δημιουργηθήκαμε από το Θεό αυτεξούσιοι και δεχθήκαμε μέσα μας το ηγεμονικό πνεύμα της ψυχής το οποίο μας προστατεύει με εξουσιαστική δύναμη κατά των παθών, δεν έχουμε κανένα που να κυριαρχεί επάνω μας και να μας εκβιάζει. Αυτή λοιπόν, είναι η κατά Θεόν και σωτηριώδης λύπη, το να κατηγορούμε τους εαυτούς μας και όχι κανένα άλλον για όσα λάθη πράξαμε στη ζωή μας. Να λυπούμαστε εναντίον του εαυτού μας και να ζητούμε συγχώρεση από τον Θεό με την εξομολόγηση των αμαρτημάτων μας και την λυπηρή κατάνυξη. Η ζωή μας περνάει σχεδόν ολόκληρη μέσα σε αμαρτίες αδελφοί, και πρέπει να διαλέξουμε αυτή τη σωτήρια λύπη και τη ζωή της μετάνοιας. Αν δεν το κάνουμε θα κατακριθούμε την ημέρα της κρίσεως γιατί δεν μετανοήσαμε με τα όσα είπε και έκανε ο Χριστός για μας.	Богом со свободной волей и наша душа приняла дух владычества, имеющего полную власть защищать нас от страстей, то зло не может вынудить нас ко греху и ни к чему злomu не вынуждает. Итак, во всех своих ошибках мы должны обвинять только самих себя, и никого другого. В этом и состоит спасительная печаль. Мы должны печалиться о себе и просить у Бога прощения в таинстве исповеди, должны иметь печальное сокрушение. Почти вся наша жизнь проходит во грехах, братья мои. И мы должны выбирать для себя эту спасительную печаль и жизнь в покаянии. Если же мы не будем так поступать, то будем осуждены в день Суда, поскольку не раскаялись. И это не смотря на то, что знали, что сказал и сделал для нас Христос.
Η μακροθυμία του Θεού σε οδηγεί στην μετάνοια. Εσύ όμως πρόσεχε μήπως από τη σκληρότητα σου και την ασυγκίνητη και σκληρή καρδιά σου εξοργίσεις το Θεό την ημέρα της κρίσεως. Ο Κύριος τότε θα αποδώσει στον καθένα σύμφωνα με τα έργα του. Σ'αυτούς που ζητούν υπομονετικά και με συντριβή καρδιάς τη συγχώρεση των αμαρτιών τους θα δοθεί άνεση και χαρά και ζωή αιώνια και βασιλεία που δεν περιγράφεται. Σε όσους όμως ζούν αμετανόητοι για τα αμαρτήματα τους θα υπάρχει θλίψη, στεναχώρια, ανυπόφορη και ατελείωτη κόλαση. Ας τρέξουμε λοιπόν, μπροστά στον Κύριο μας να Τον προσκυνήσουμε να	Долготерпение Божие приводит нас к покаянию. Но ты, человек, подумай, не разгневаешь ли ты Бога в день Суда своей жестокостью, своим бесчувственным и каменным сердцем. В тот день Господь даст каждому по делам его. Тем, кто просят с терпением и с сокрушением сердечным о прощении грехов, Господь подаст легкость и радость вечную и царствие неопишное. А для тех, кто живет без раскаяния о своих грехах, будет печаль, горечь и невыносимый и нескончаемый мучительный ад. Поторопимся же ко Господу нашему и коленипреклоненно

γονατίσουμε και να κλάψουμε γιατί μας έπλασε από αγάπη και μας κάλεσε σε μετάνοια για να μας προσφέρει την Θεία παρηγοριά που μας υποσχέθηκε: «Μακάριοι είναι αυτοί που πενθούν γιατί αυτοί θα παρηγορηθούν» (Ματθ. 5, 4).	поклонимся Ему и восплачем. Он создал нас Своей Любовью и зовет нас к покаянию, чтобы подать нам божественное утешение, обещанное нам: <i>«Блаженны плачущие, ибо они утешатся» (Μφ. 5:4).</i>
Ο Όσιος Παΐσιος ο Αγιορείτης επτακόσια χρόνια αργότερα λέει: «Ο διάβολος θέλει να μας βλέπει λυπημένους γιατί αυτή είναι η δουλειά του, δεν θέλει κανένας να χαίρεται. Όταν συζητάς με τους λογισμούς σου θλίβεσαι και απογοητεύεσαι, ενώ προκαλείς και πολλές αρρώστιες στο σώμα σου. Η θλίψη αυτή εξαντλεί τις σωματικές και ψυχικές σου δυνάμεις. Διώξε λοιπόν, την κακομοιριά με την μετάνοια και την πνευματική λεβεντιά. Χρειάζεται επίθεση κατά της κοσμικής λύπης. Η δοξολογία του Θεού για τις μεγάλες του δωρεές διώχνουν αυτή τη λύπη. Όταν ο άνθρωπος λέει δόξα Σοι ο Θεός με ταπείνωση, τραβάει συνέχεια ουράνιες δυνάμεις και Θεϊκές ευλογίες. Αυτό κρύβει μέσα του μεγάλη δύναμη: Την ελπίδα στο Θεό. Να δοξάζετε μέρα νύχτα το Θεό για τις ευεργεσίες του, η δοξολογία αγιάζει τα πάντα. Έρχεται μετά τόση ευλογία του Θεού, που ο άνθρωπος δεν μπορεί να την αντέξει. Η χαρά είναι του Χριστού. Η λύπη είναι του διαβόλου. Να έχει λύπη κάποιος που είναι μακριά από το Χριστό το καταλαβαίνω. Αλλά να έχει λύπη ο χριστιανός δεν το καταλαβαίνω, γιατί και πόνο να έχει κάποιος, αυτός μειώνεται από το Χριστό. Όπως έχω καταλάβει για τον	Спустя семьсот лет после Святого Григория Паламы преподобный Старец Паисий говорит: «Дьявол хочет, чтобы мы все были печальными, поскольку это его работа. Он не хочет, чтобы кто-либо радовался. Когда тебя обуревают помыслы, ты впадаешь в печаль и начинаешь отчаиваться, вызывая тем самым также многочисленные болезни в своем теле. Эта печаль истощает твои телесные и душевные силы. Прогони это несчастное состояние покаянием и духовным мужеством. Нужно нападать на мирскую печаль. Эту печаль прогоняет славословие Бога за его великие к нам дары. Когда человек произносит «Слава Тебе, Боже!» со смирением, то он привлекает к себе небесные силы и Божие благословение. В этом сокрыта великая сила – надежда на Бога. Славьте Бога день и ночь за Его благодеяния. Славословие освящает всё вокруг. И тогда Господь посылает такое великое благословение, что оно его просто переполняет. Радость – это от Христа. Печаль – это от дьявола. Если человек отдалён от Христа и находится в печали, то это легко понять. Но если печалится христианин, я этого не понимаю. Даже если человек испытывает боль,

άνθρωπο που θέλει να είναι με τον Χριστό δεν υπάρχει φαρμάκι. Αν κάποιος χριστιανός νοιώθει έτσι, σημαίνει ότι δεν ακουμπάει τα προβλήματα του στο Χριστό. Άλλο η κατά Θεόν λύπη και το κατά Θεόν πένθος. Τότε ο άνθρωπος αγάλλεται, η ταπείνωση, η σιωπή και η συστολή που έχει στάζουν μέλι στην καρδιά του. Όταν δώ ένα τέτοιο άνθρωπο να του φιλήσω και τα πόδια.	Христос утешает нас, уменьшая нашу боль. Насколько я понимаю, для человека, который желает всегда быть со Христом, не существует горечи. Если же христианин испытывает горечь, это означает, что человек не может довериться Христу и передать все свои проблемы Ему. Другое дело печаль и скорбь по Богу. Тогда человек внутренне рад. Его смирение, молчание и внутреннее стеснение источают мёд в его сердце. Когда я вижу такого человека, я готов ему целовать ноги.
Αν κάποιος λυπάται για μια αμαρτία που έκανε γιατί με την πράξη του στεναχώρησε το Χριστό νοιώθει μέσα του ένα γλυκό πόνο που συνοδεύεται με τη γλυκύτητα που σκορπάει στη ψυχή του ο Θεός. Έχει μέσα του τη Θεία παρηγοριά. Αυτή η λύπη είναι κατά Θεόν. Η άλλη λύπη που κάνει τον άνθρωπο να νοιώθει άγχος και απελπισία δεν είναι κατά Θεόν. Συνοδεύεται με εγωισμό ο οποίος πάντα φέρνει λύπη και άγχος. Όλοι οι άνθρωποι κάνουμε απροσεξίες αλλά ο καλός Θεός σαν πατέρας μας προστατεύει. Συνέχιζε λοιπόν με ελπίδα και φιλότιμο τον αγώνα σου. Αν κουράζεσαι και στεναχωρείσαι για τις πτώσεις σου, αυτό είναι από εγωισμό. Επειδή δεν κάμπτεσαι τον εαυτό σου, αποκάμνεις μετά. Δεν υπάρχει ταπείνωση, μετάνοια και συντριβή. Υπάρχει εγωισμός που σε εμποδίζει να φτάσεις στην αληθινή μετάνοια. Στεναχωρείσαι από εγωισμό και ανθρωπαρέσκεια, και τότε υπάρχει μέσα σου αγωνία,	Если верующий печалится о содеянном грехе, о том, что своим поступком огорчил Христа, то он чувствует внутри сладкую боль, сопровождаемую сладостью, посылаемой в его душу Богом. Такой человек чувствует внутри Божие утешение. Эта печаль по Богу. Совершенно иная печаль, когда человек чувствует внутри себя только тревогу и безнадежность. Эта печаль не по Богу. Она сопровождается эгоизмом, который всегда приносит с собой печаль и тревогу. Все люди совершают ошибки, но Благой наш Бог защищает нас как Внимательный Отец. Итак, продолжай свою духовную брань с надеждой и доброй совестью. Если же ты устаешь и печалишься из-за своих падений, то это от эгоизма. И поскольку не смиряешь себя, начинаешь унывать. И нет уже никакого смирения, покаяния и сокрушения. Но только эгоизм, который мешает тебе достичь истинного покаяния. Ты огорчаешься от эгоизма и человекоугодия, ты

φαρμάκι και πόνος.	испытываешь в себе только беспокойство, горечь и боль.
Στην ζωή μας θέλουμε πάντα να δικαιολογούμαστε για να δίνουμε χώρο στο διάβολο. Λέμε μέσα μας: με αδικούν οι άλλοι και δεν με καταλαβαίνουν. Τότε έρχεται ο διάβολος και μας θλίβει αφόρητα. Αν ο άνθρωπος αναγνώριζε το σφάλμα του και θεωρούσε υπεύθυνο τον εαυτό του σε κάθε περίπτωση, θα είχε μέσα του παρηγοριά. Ας κανονίσουμε, λοιπόν, ποιό από τα δύο θα διαλέξουμε: την ταπείνωση που φέρνει ανάπαυση ή τον εγωισμό που φέρνει άγχος και ταραχή. Όποιος τα έχει όλα, και υλικά αγαθά και υγεία και αντί να ευγνωμονεί τον Θεό έχει παράλογες απαιτήσεις και γκρινιάζει, είναι για την κόλαση με τα παπούτσια. Ο άνθρωπος όταν έχει ευγνωμοσύνη, με όλα είναι ευχαριστημένος. Σκέπτεται τι του δίνει ο Θεός κάθε μέρα και χαίρεται τα πάντα. Όταν όμως είναι αχάριστος, με τίποτε δεν είναι ευχαριστημένος. Γκρινιάζει και βασανίζεται με όλα. Αν ας πούμε δεν εκτιμάει την λιακάδα και γκρινιάζει, έρχεται ο βαρδάρης και τον παγώνει. Δεν θέλει τη λιακάδα, θέλει το τουρτούρισμα που προκαλεί ο βαρδάρης. Θέλω να πώ με αυτό, ότι αν δεν αναγνωρίσουμε της ευλογίες που μας δίνει ο Θεός και γκρινιάζουμε έρχονται οι δοκιμασίες και μαζευόμαστε κουβάρι. Όχι. Αλήθεια σας λέω. Όποιος έχει αυτό το τυπικό και την συνήθεια της γκρινίας να ξέρει ότι θα του έρθει σκαμπιλάκι από το Θεό. Για να εξοφλήσει κάτι τουλάχιστον σ'αυτή τη ζωή. Και αν δεν	В нашей жизни мы постоянно пытаемся оправдаться, давая тем самым место дьяволу. Мы говорим в себе: «Я не виноват, это не я, это они. Никто меня не понимает». И тогда является дьявол и очень сильно нас огорчает. Если же человек признал свою ошибку и считает виновным только себя самого, тогда внутри себя он чувствует утешение. Итак, давайте решать, что из этих двух мы выберем: смирение, приносящее отдохновение, или эгоизм, приносящий тревогу и беспокойство. Кто имея всё, и материальные блага, и здоровье, вместо того, чтобы благодарить Бога с признательностью, начинает выражать свои неразумные требования и роптать на Бога, то он идёт в ад не разуваясь. Когда же человек признателен и благодарен, то он и всем доволен. Он размышляет о том, что даёт ему каждый день Господь и всему рад. Когда же он неблагодарен, тогда он всем недоволен. Постоянно на всё ропщет и всем мучается. К примеру, он жалуется на солнечный день, ворчит, и тогда внезапно с севера придёт ураган и заморозит его. Ему не нравится солнечное тепло, получи озноб от урагана. То есть этим я хочу сказать, что если мы не признаём тех благословений, что нам посылает Бог, и вечно недовольны, то наступят дни испытаний, и мы будем корчиться от боли. И это так. Я вам правду говорю. Кто живёт так и

του έρθει σκαμπιλάκι, αυτό θα είναι χειρότερο. Γιατί τότε θα τα πληρώσει όλα μια και καλή στην άλλη ζωή.

Η γκρίνια μπορεί να γίνει συνήθεια; Ναι. Γίνεται συνήθεια γιατί η γκρίνια φέρνει γκρίνια. Και η κακομοιριά φέρνει κακομοιριά. Όποιος σπέρνει κακομοιριά θερίζει κακομοιριά και αποθηκεύει άγχος. Ενώ όποιος σπέρνει δοξολογία δέχεται τη θεϊκή χαρά και την αιώνια ευλογία. Ο γκρινιάρης όσες ευλογίες και αν του δώσει ο Θεός δεν τις αναγνωρίζει. Γι' αυτό απομακρύνεται η Χάρις του Θεού και τον πλησιάζει ο πειρασμός. Τον κυνηγάει συνέχεια ο πειρασμός και του φέρνει όλο αναποδιές. Ενώ τον ευγνώμονα τον κυνηγάει ο Θεός με τις ευλογίες Του. Η αχαριστία είναι η μεγάλη αμαρτία, την οποία ήλεγξε ο Χριστός. «Που είναι οι άλλοι λεπροί;», είπε σ' αυτόν που γύρισε να τον ευχαριστήσει για τη θεραπεία τους. Ο Χριστός ζήτησε την ευγνωμοσύνη από τους λεπρούς όχι για τον εαυτό του. Γιατί η ευγνωμοσύνη εκείνους θα ωφελούσε.

Η δοξολογία αγιάζει τα πάντα. Με τη δοξολογία διαλύεται ο άνθρωπος από ευγνωμοσύνη. Πανηγυρίζει τα πάντα, και όταν ο άνθρωπος ευχαριστεί τον Θεό για όλα ακόμη και για τα λίγα, έρχεται μετά τόσο πλούσια

привык постоянно роптать, пусть знает, Бог даст ему скоро крепкий подзатыльник. Чтобы хотя бы частично еще в этой жизни расплатиться за свою неблагодарность. И если Бог не даст ему подзатыльника, это гораздо хуже. Поскольку тогда за всё ему придётся расплачиваться уже в другой жизни.

Μοжет ли ροпот стать привычкой? Конечно. Ροпот несёт только ροпот, и это становится привычкой. Α сварливость умножает сварливость. Кто сеет сварливость, пожинает сварливость и накапливает для себя тревогу. Α кто сеет славословие, тот принимает Божию радость и вечное благословение. Ворчливый, сколько бы не получил от Бога благословений, не признаёт их. Α потому от него отдаляется Благодать Божия, и приближается искунитель. Искунитель преследует его постоянно и устраивает препоны во всем. За признательным же человеком спешит Бог, одаривая его Своими благословениями. Неблагодарность – это великий грех, осуждённый Христом. «Где остальные прокажённые?» – сказал Господь тому, кто вернулся поблагодарить Его об исцелении. Χριστος желает, чтобы исцелённые прокажённые поблагодарили Его не ради Себя, но ради их самих. Поскольку благодарение им самим принесло бы пользу.

Славословие освящает всё вокруг. Славословя, человек забывает себя в благодарности. Он во всём чувствует радость. И когда человек благодарит

η ευλογία του Θεού, που δεν μπορεί να την αντέξει. Και τότε ο διάβολος δεν μπορεί πια να σταθεί και φεύγει.	Бога даже за малое, на него приходит щедрое благословение от Бога, так что оно его всего переполняет. Тогда дьявол не может более устоять и бежит от него.»